

A vizsga részei:

Írásbeli vizsga:

- a tanuló feladatlapot tölt ki, melyen az alábbi feladattípusok szerepelnek
  - ✓ fogalmak értelmezése
  - ✓ topográfia, vaktérkép
  - ✓ személyek
  - ✓ évszámok, időszak
  - ✓ forráselemzés
  - ✓ ábra-, diagramértelmezés
- a tanuló fogalmazást ír 1 oldalnyi terjedelemben a tanult témák valamelyikéről kulcsszavak felhasználásával

A vizsga időtartama:

- feladatlap: 45 perc
- fogalmazás írása: 45 perc

Segédeszköz:

- az íróeszköztől a tanuló gondoskodik (kék toll)
- az iskola bélyegzőjével ellátott feladatlapot az iskola biztosítja
- az iskola bélyegzőjével ellátott jegyzetlapot az intézmény biztosítja
- a szükséges szemelvényt tartalmazó kiadványt az iskola biztosítja

Értékelés: a tanuló a feladatlapra érdemjegyet kap (0-30% =1, 31-50%=2, 51-75%=3, 76-90%=4, 91-100%=5), a fogalmazásra szintén érdemjegyet kap

1. félévi követelmények:

Fogalmak:

őskor, ókor, régészet, szerszámkészítés, öntözéses földművelés, Krisztus előtt, Krisztus után, évtized, évszázad, emberöltő, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, betűírás, múmia, Biblia, Ószövetség, mítosz, városállam, olimpia, népgyűlés, Akropolisz,

Személyek:

Dávid, Salamon, Hammurapi, Zeus, 12 görög Isten, Periklész,

Topográfia: ókori Kelet, Egyiptom, Nílus, Jeruzsálem, Mezopotámia, Kína, Balkán-félsziget, Olümposz, Athén, Spárta, Perzsa Birodalom, Marathón,

Évszámok: Kr. e. 3000 körül (az Egyiptomi Birodalom egyesítése), Kr. e. 776 (az első feljegyzett olimpia játékok), Kr. e. 490 (a marathóni csata), Kr. e. V. század közepe (Athén fénykora)

2. félévi követelmények:

Fogalmak:

őskor, ókor, régészet, szerszámkészítés, öntözéses földművelés, Krisztus előtt, Krisztus után, évtized, évszázad, emberöltő, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, betűírás, múmia, Biblia, Ószövetség, mítosz, városállam, olimpia, népgyűlés, Akropolisz, légió, rabszolga, provincia, népvándorlás, Újszövetség, középkor, uradalom, hűbérúr, hűbéres, vár, jobbágyság, robot, majorság, iszlám, pápa, szerzetes, eretnek, kolostor, kódex, lovag, középkori város, céh, járvány, távolsági kereskedelem, könyvnyomtatás, hun, finnugor, félnomád életmód, törzs, nemzetség, nagycsalád, fejedelem, táltos, honfoglalás, kalandozás, vármegye, tized, ispán, tatár, kun

Személyek: *Dávid, Salamon, Hammurapi, Zeus, 12 görög Isten, Periklész, Romulus, Hannibál, Julius Caesar, Augustus, Jézus, Mária, József, Attila, Nagy Károly, Justinianus, Mohamed, Szent Benedek, Szent Ferenc, Gutenberg, Álmos, Árpád, Géza fejedelem, Szent István, Gellért püspök, Szent László, Könyves Kálmán, II. András, IV. Béla, Szent Margit*

Topográfia: *ókori Kelet, Egyiptom, Nílus, Jeruzsálem, Mezopotámia, Kína, Balkán-félsziget, Olümposz, Athén, Spárta, Perzsa Birodalom, Marathón, Itáliai-félsziget, Róma, Karthágó, Szicília, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Júdea, Betlehem, Bizánci Császárság, Frank Birodalom, Mekka, Arab Birodalom, Német-római Császárság, Urál, Magna Hungaria, Levédia, Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Erdély, Esztergom, Pannonhalma, Székesfehérvár, Buda, Muhi*

Évszámok: *Kr. e. 3000 körül (az Egyiptomi Birodalom egyesítése), Kr. e. 776 (az első feljegyzett olimpia játékok), Kr. e. 490 (a marathóni csata), Kr. e. V. század közepe (Athén fénykora), Kr. e. 44 (Julius Caesar meggyilkolása), Kr. u. 476 (a Nyugat-római Birodalom bukása, az ókor vége), 622 (Mohamed „futása”), 800 (Nagy Károly császár), XV. század (könyvnyomtatás). a nagy pestisjárvány (1348), IX. század (Etelköz), 895–900 (a honfoglalás), 997–(1000)–1038 (I. /Szent/ István uralkodása), 1077 (I. /Szent/ László trónra lépése), Aranybulla (1222), 1241–1242 (a tatárjárás), 1301 (az Árpád-ház kihalása)*

Szóbeli vizsga:

Egy tanult téma bemutatása (tanári választás)

- tanári irányítással
- a témához kapcsolódó fogalmak, nevek, helyek és évszámok felhasználásával

A vizsga időtartama: 20 perc

Segédeszköz:

- íróeszközzel a tanuló gondoskodik
- az iskola bélyegzőjével ellátott jegyzetlapot az intézmény biztosítja
- a szükséges szemelvényt, forrást, térképet tartalmazó kiadványt az iskola biztosítja

Értékelése: a tanuló érdemjegyet kap.

1. félévi követelmények:

Rejtőzködő múlt, a régészek munkája

A történelmet segítő tudományok

Az őskori ember életéből

Varázslók és varázslatok. Az őskor kulturális emlékei

Az első letelepült közösségek: falvak és városok

Mezopotámia

Az időszámítás

Az ókori Egyiptom

A piramisok titkai: az egyiptomi vallás, tudomány és művészetek

Az ókori Kína öröksége

A Biblia. Történetek az Ószövetségből. Dávid és Salamon

Ókori keleti örökségünk Mezopotámia, India, Kína területéről

Az írásbeliség kezdetei

Mondák a krétai és trójai mondakörből

A görögök vallása és az ókori olimpiák

Hétköznapi élet Athénban és Spártában

A görög-perzsa háborúk korából

Békék, háborúk, hadviselés, egyezmények, szövetségek

Az athéni demokrácia virágkora

Művészek és művészetek, tudósok és tudomány az ókori görög világban

Történetek Nagy Sándorról. Birodalmak

2. félévi követelmények:

A régészek munkája

A történelmet segítő tudományok

Az őskori ember életéből

Varázslók és varázslatok. Az őskor kulturális emlékei

Az első letelepült közösségek: falvak és városok

Mezopotámia

Az időszámítás

Az ókori Egyiptom

A piramisok titkai: az egyiptomi vallás, tudomány és művészetek

Az ókori Kína öröksége

A Biblia. Történetek az Ószövetségből. Dávid és Salamon

Ókori keleti örökségünk Mezopotámia, India, Kína területéről

Az írásbeliség kezdetei

Mondák a krétai és trójai mondakörből

A görögök vallása és az ókori olimpiák

Hétköznapi élet Athénban és Spártában

A görög-perzsa háborúk korából

Békék, háborúk, hadviselés. Egyezmények, szövetségek

Az athéni demokrácia virágkora

Művészek és művészetek, tudósok és tudomány az ókori görög világban

Történetek Nagy Sándorról. Birodalmak

Róma alapítása és terjeszkedésének kezdetei

A pun háborúk és hadvezérei

Köztársaságból egyeduralkodó. Híres és hírhedt császárok

A régi Róma művészeti emlékei, tudósok és művészek a birodalomban

Élet a Római Birodalomban

Pannónia provincia

A kereszténység zsidó gyökerei, kialakulása és elterjedése, az Újszövetség. Jézus története

A Római Birodalom meggyengülése, a Nyugatrómai Birodalom bukása

A Frank Birodalom és keresztény királyságok, a Bizánci Birodalom

Az iszlám vallás megjelenése és alapvető tanításai, az iszlám kulturális hagyatéka

A keresztény egyház felépítése, jellemzői

Az uradalmak, földesurak és jobbágyság

A keresztény egyház, világi papok és szerzetesek.

Lovagi életmód, lovagi erények, a keresztes hadjáratok

A középkori városok, a katedrálisok és a gótika, a polgárok

A céhek feladatai és működésük

A távolsági kereskedelem vízen és szárazföldön

Járványok a középkorban

A középkori Európa öröksége

A humanizmus és a reneszánsz, a könyvnyomtatás

Mondák, krónikák és történetek a magyarság eredetéről és vándorlásáról

Az ősi magyar harcmódor, honfoglalás és letelepedés a Kárpát-medencében, a magyar hadjáratok

A keresztény magyar állam megalapítása, Géza fejedelem és Szent István intézkedései

A keresztény magyar állam megerősítése Szent László és Könyves Kálmán uralkodása idején

Az Aranybulla hazánk első, Európa második alaptörvénye

A tatárjárás, az ország újjáépítése a tatárjárás után

IV. Béla, a második honalapító

Árpád-kori kulturális örökségünk